

Útdráttur

Markmið rannsóknarinnar var að skoða tengsl mismunandi búsetuforms og reykinga unglinga með áherslu á unglinga sem búa hjá báðum foreldrum jafnt til skiptis. Rannsóknin byggir á gögnum alþjóðlegu rannsóknarinnar Heilsa og líf skjör skólanema, HBSC (*Health Behaviour in School-Aged Children*). Þátttakendur rannsóknarinnar voru 9574 nemendur í 6., 8. og 10. bekk. Tvíflokkka aðhvarfsgreining (*logistic regression*) var notuð við úrvinnslu gagna. Helstu niðurstöður voru að unglingar sem búa hjá báðum foreldrum jafnt til skiptis eru ekki marktækt líklegri en þeir sem búa hjá báðum líffræðilegum foreldrum til að reykja að staðaldri. Unglingar sem búa við önnur óhefðbundin búsetuform eru aftur á móti marktækt líklegri en þeir sem búa hjá báðum líffræðilegum foreldrum til að reykja að staðaldri. Ekki fannst munur á líkum unglinga til að reykja þegar bornir voru saman unglingar sem búa hjá báðum foreldrum jafnt til skiptis og þeir sem búa við önnur óhefðbundin búsetuform. Í ljós kom að einstakir þættir; hvernig unglingum líður og líkar í skóla, ýgi, hvort þeir vilji greinast, hvernig þeir meta lífsgæði sín og áfengisdrykkja höfðu ekki áhrif á sambandið einir og sér. Samspil fyrrgreindra þátta breytir þó sambandinu. Frekari rannsókna á áhrifum þess að búa hjá báðum foreldrum jafnt til skiptis er þörf.

Abstract

The aim of this study was to examine the relationship between family structure and adolescent smoking with emphasis on joint physical custody. Data from the international research study Health Behavior in School-Aged Children, HBSC was used. Logistic regression analyses were performed and participants were 9574 students in 6th, 8th and 10th grade. The main results were that adolescents living in joint physical custody are not more likely to smoke regularly than adolescents living with both biological parents. However adolescents living in other unconventional family structures were more likely to smoke regularly than those living with both biological parents. Comparing adolescents from joint physical custody with adolescents living in other unconventional family structures, no difference was found do to smoking regularly. Findings indicate that single factors; how adolescents like and feel at school, aggression, whether adolescents want to lose weight, how they sense their quality of life and alcohol consumption did not independently affect the relationship. However all those factors combined influence the relationship between family structure and adolescent smoking. Further research is needed to assess the influence of joint physical custody.